

РАЗДЕЛ 5

СПИСЪК НА ЦЕЛИТЕ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

5.1. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ЦЕЛИТЕ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДНИ ТЕЛА

5.1.1. Определяне на целите за опазване на околната среда на повърхностните водни тела

Екологичните цели са определени в член 4 от Рамковата директива за водите (РДВ). Целта е дългосрочно устойчиво управление на водите, основано на висока степен на защита на водната среда. В член 4, параграф 1 се определя **общата цел на РДВ**, които следва да бъдат постигнати за всички повърхностни и подземни водни тела, т.е. постигане на добро състояние до 2015 г. и се въвежда принципът за предотвратяване на допълнително влошаване на състоянието.

Основните екологични цели в директивата са разнообразни и включват следните елементи, съгласно чл.4(1) от РДВ:

- **Недопускане на влошаване** на състоянието на повърхностните и подземни води и защита, подобряване и възстановяване на всички водни тела;
- **Постигане на добро състояние до 2015 г.**, т.е. добро екологично състояние (или потенциално такова), както и добро химическо състояние на повърхностните води и добро химическо и количествено състояние на подземните води;
- **Постепенно намаляване на замърсяването** от определени вещества и **поетапно спиране** на изпускането на приоритетни опасни вещества в повърхностните води, както и превенция и ограничаване на въвеждането на замърсители в подземните води;
- **Преустановяване** на всякакви значителни възходящи **тенденции** в замърсяването на подземните води;
- Постигане на стандартите и целите за **защитените територии**, определени в законодателството на Общността.

По отношение на **силно модифицираните и изкуствени водни тела**, съгласно член 4(1)(a)(iii), се определят „специфични цели“ за тези конкретни водни тела. В член 4(3) са описани строги критерии за определянето на изкуствени или силно модифицирани водни тела.

Определянето на целите за опазване на околната среда е описано в Глава X, Раздел III от Закона за водите(ЗВ), по-конкретно в чл.156а до 156ж. Съгласно чл.156а, ал.1, т.1 от ЗВ целите за опазване на околната среда при повърхностните води се определят за:

- а) предотвратяване влошаването на състоянието на всички повърхностни водни тела;

б) опазване, подобряване и възстановяване на всички повърхностни водни тела за постигане добро състояние на водите;

в) опазване и подобряване качеството на водите във всички изкуствени и силно модифицирани водни тела и постигане на добър екологичен потенциал и добро химично състояние на повърхностните води;

г) предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване наведнъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества.

В ИБР постигането на целта „**добро екологично състояние**” е свързано с **подобряване на хидроморфоложките условия** (възстановяване на брегове и крайречна растителност, нарушения на оттока, рекултивация на речни корита и брегове в следствие въздействието на баластриери, МВЕЦ и др.), **намаляване на натоварване с биогенни вещества** (главно от отпадъчни води от населени места, от проблеми с отпадъци в речното корито и животновъдство), **подобряване на общото физико-химично състояние** (от дифузно замърсяване), **намаляване замърсяване със специфични вещества** (предимно нефтепродукти, мед и цинк от индустриални дейности), **подобряване стойностите на биологичните параметри и преодоляване на проблеми с еутрофикацията** (цъфтежи на водорасли) в големите язовири (например в опашката на яз. Студен кладенец и яз. Ивайловград).

Непостигането на целите за **добро химично състояние** до 2015г. са свързани със стари замърсяванията или замърсявания от недействащи минни съоръжения.

Целите, които са свързани с подобряване на екологичното и химично състояние на водните тела са заложили като „подобряване на състоянието по съответните показатели”, за които не е постигнато добро състояние (стойностите съответстващи на доброто състояние) съгласно Наредба Н-4 от 2012 г. за характеризирание на повърхностните води и Наредба от 2010 г. за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители.

За 167 бр. ВТ целта е „постигане на добро екологично състояние”, а за 131бр. ВТ целта е „опазване на доброто състояние и предотвратяване влошаването”. За 14 бр. ВТ е заложила по-малко строга цел от постигане на добро екологично състояние/потенциал.

Вж. [Приложение № 1 Цели за опазване на околната среда за екологично състояние по повърхностни водни тела .](#)

Целта за опазване на околната среда по отношение на химичното състояние за 1 ВТ е постигане на добро химично състояние, а за 305 ВТ – „опазване на доброто химично състояние и предотвратяване на влошаването”. Въз основа на направените анализи за 6 ВТ са определени по-малко строги цели.

Виж [Приложение № 2 Целите за опазване на околната среда за химично състояние по повърхностни водни тела .](#)

Фигура № 1 Цели за екологично състояние

Фигура № 2 Цели за химично състояние

5.1.2. Изключения от постигане на целите за опазване на околната среда на повърхностните водни тела

Неразделна част от екологичните цели, заложиени в член 4 е т. нар. „освобождаване от задължението за спазване“. Член 4, параграфи 4, 5, 6 и 7 описват условията и процеса, в който могат да се прилага освобождаване. Освобождаването от задължението за спазване варира от кратковременно освобождаване от задължението за спазване с ограничен мащаб до такива със средно и дългосрочно отклонение от правилото „добро

състояние до 2015 г. (съответно „добър екологичен потенциал до 2015 г.“ за силномодифицираните и изкуствените водни тела и включва следните аспекти:

- **удължаване на сроковете** - с други думи, добро състояние трябва да се постигне до 2021 г. или най-късно до 2027 г. (член 4, параграф 4), или веднага след като природните условия позволят това след 2027 г.;
- постигането на **не толкова строги цели** при определени условия (член 4, параграф 5);
- **временно влошаване** на състоянието поради естествени причини или „непреодолима сила“ (член 4, параграф 6);
- **нови модификации** на физическите характеристики на повърхностен воден обект или промяна в нивото на подземен воден обект, или невъзможност за предотвратяване влошаването на състоянието на повърхностен воден обект (включително от висококачествено към добро състояние) в резултат на устойчиви нови човешки дейности (член 4, параграф 7).

Общото за всички тези варианти на освобождаване от задължението за спазване е необходимостта да бъдат удовлетворени строги условия и да бъде включена обосновка за тях в Плана за управление на речните басейни.

Обосновката и определянето на изключенията е извършено съгласно първоначално изготвената национална „Методика за прилагане на изключенията по чл. 156б-156е от Закона за водите“.

5.1.2.1. Изключения по чл.4 (4) от РДВ – удължаване на срока за постигане на целите

Съгласно чл. 156в от Закона за водите **срокове по чл. 156а, ал. 2 могат да бъдат удължавани** с актуализацията на плановете за управление на речните басейни за етапното постигане на целите за опазване на околната среда в случаите, когато е прекратено влошаването на състоянието на засегнатото водно тяло и са налице следните условия:

- компетентният орган установи, че е невъзможно да се постигне подобряване състоянието на водните тела в определения срок по чл. 156а, ал. 2, когато: необходимите подобрения могат да бъдат осъществени само на етапи за по-дълъг срок по причини от технически характер; подобряването на състоянието на водните тела в определения срок е икономически необосновано; естествените условия не позволяват подобряване на състоянието на водното тяло в определения срок;
- в плана за управление на речния басейн са посочени: удължаването на срока и са обосновани причините за това; предвидените мерки за поэтапно привеждане на водните тела в планираното състояние в срок, графика за тяхното прилагане, както и причините за всяко значително забавяне;

- удължаването е за срок не по-дълъг от две последващи актуализации на плана за управление на речния басейн, освен в случаите, когато естествените условия не позволяват постигането на целите в този срок;

- в плана за управление на речния басейн или неговата актуализация са включени: списък на мерките, които са предвидени като необходими за постепенното постигане на изискваното състояние на водното тяло в рамките на удължения срок; обосновка на причините за забавянето на изпълнението на тези мерки и очакваните срокове за изпълнението им;

- преглед на прилагането на тези мерки в рамките на предходния план и списък на всички допълнителни мерки, които трябва да се изпълнят в периода на текущия план.

В ИБР за 167 бр. повърхностни водни тела са приложени изключения за постигане на добро екологично състояние по чл. 4 (4) от РДВ (удължаване на срока), които са 53% от общия брой повърхностни водни тела. Сроковете за постигане целите за опазване на околната среда са удължени за 86 бр. ВТ поради технически причини, а за 81 бр. ВТ - поради естествени условия (екологични аспекти).

В ИБР за 1 бр. повърхностни водни тела са приложени изключения за постигане на добро химично състояние по чл. 4(4) от РДВ (удължаване на срока), които са 0,3 % от общия брой повърхностни водни тела. Сроковете за постигане на целите за опазване на околната среда са удължени поради естествени условия.

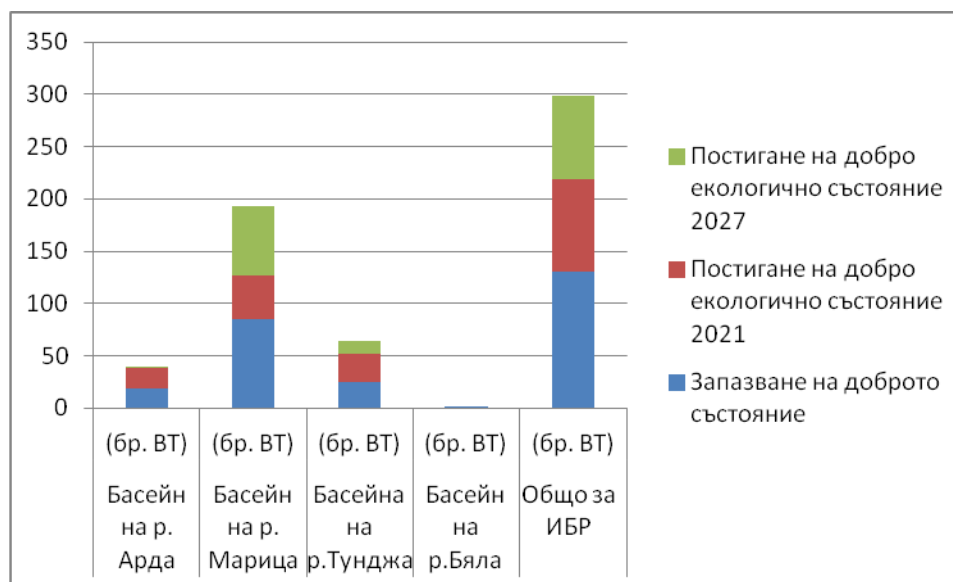
Причините за удължаване на срока за постигане на екологичните цели основно се дължат на това, че изпълнението на мерките необходими за постигане на добро състояние изисква по-дълъг период за прилагането им. Периодът за прилагане на тези мерки е удължен поради факта, че тези мерки включват няколко етапа – планиране, проектиране, провеждане на обществена поръчка за инвестиционни проекти, строителство, приемане на дейностите и привеждане в съответствие.

Друга причина за прилагане на изключения по чл.4(4) от РДВ и чл. 156в от ЗВ е, че не е установена причината за непостигане на постигне на добро състояние и поради това не могат да се определят мерки за подобряване на състоянието. В тези случаи или мониторингът показва отклонение по отделни показатели и не е идентифициран регламентиран източник на натиск, или не е било възможно провеждането на мониторинг за установяване на състоянието на водното тяло. В повечето случаи липсата на мониторинг се дължи на характеристиките на водното тяло, които не позволяват пробонабиране.

Таблица № 1 Повърхностни ВТ в ИБР, за които са приложени изключения по чл. 4(4) на РДВ – удължаване на срока за постигане на цел „добро екологично състояние“

ЦЕЛ "добро екологично състояние"	Басейн на р. Арда (бр. ВТ)	Басейн на р. Марица (бр. ВТ)	Басейна на р.Тунджа (бр. ВТ)	Басейн на р.Бяла (бр. ВТ)	Общо за ИБР (бр. ВТ)
Запазване на доброто състояние	19	85	25	2	131
Постигане на добро екологично състояние 2021	19	42	27	0	88
Постигане на добро екологично състояние 2027	1	66	12	0	79

Фигура № 3 Повърхностни ВТ в ИБР, за които са приложени изключения по чл. 4(4) на РДВ – удължаване на срока за постигане на цел „добро екологично състояние“

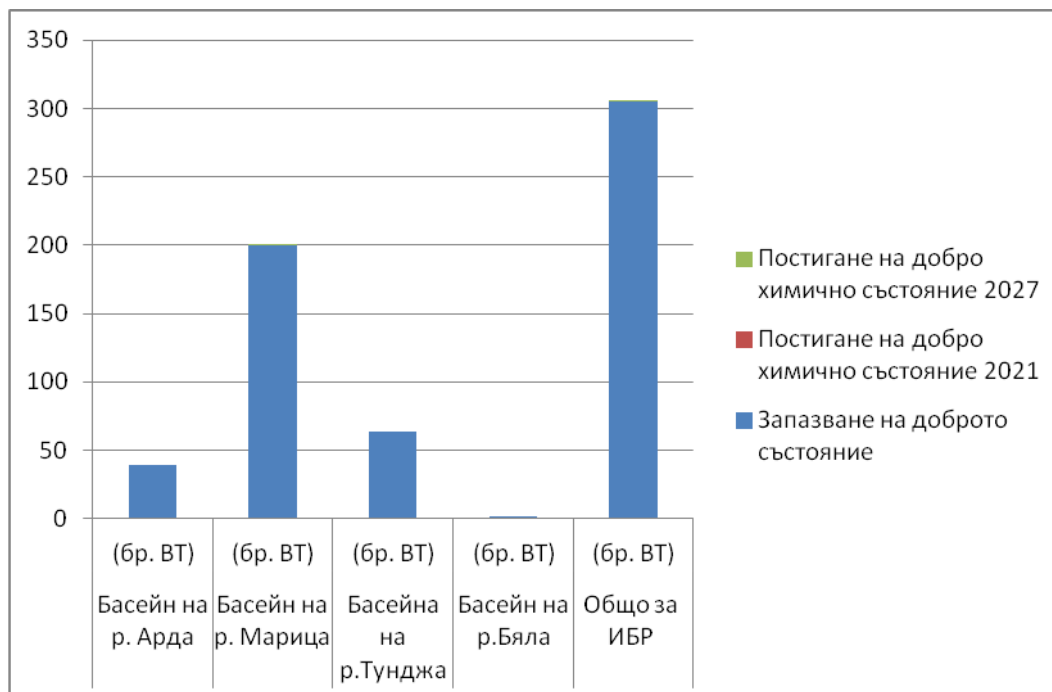

Вж. [Приложение № 3 Изключенията от целите за постигане на добро екологично състояние по чл.4 \(4\) от РДВ по повърхностни водни тела](#)

Таблица № 2 Повърхностни ВТ в ИБР, за които са приложени изключения по чл. 4(4) на РДВ – удължаване на срока за постигане на цел „добро химично състояние“

ЦЕЛ "добро химично състояние"	Басейн на р. Арда (бр. ВТ)	Басейн на р. Марица (бр. ВТ)	Басейна на р.Тунджа (бр. ВТ)	Басейн на р.Бяла (бр. ВТ)	Общо за ИБР (бр. ВТ)
Запазване на доброто състояние	39	200	64	2	305
Постигане на добро химично състояние 2021	0	0	0	0	0
Постигане на добро химично състояние 2027	0	1	0	0	1

Фигура № 4 Повърхностни ВТ в ИБР, за които са приложени изключения по чл. 4(4) на РДВ – удължаване на срока за постигане на цел „добро химично състояние“

Единствено за повърхностно водно тяло «Река Чепеларска от гр. Асеновград до устие и Крумовски колектор» с код BG3MA500R103 е използвано изключение по чл.4(4) от РДВ за постигане целите за добро химично състояние. Срокът за постигане на добро химично състояние е определен на 2027 година поради голямото натоварване на водното тяло от индустриални емитери и малката самопречиствателна способност на р. Чепеларска след гр. Асеновград. Необходим е по-голям период след модеренизиране на индустриалните ПСОВ (изпълнени мерки в периода на първия ПУРБ) и намиране на

решения за оптимално ползване на водите на реката, за да се възстанови доброто химично състояние на повърхностното водно тяло.

Мерките, за които е оценено, че е необходимо по-дълго време за изпълнение и следователно по-дълго време постигане очакван ефект върху състоянието на водните тела са следните:

- Изграждане на ПСОВ за населени места между 2000 и 10000 е.ж.;
- Изграждане на подходящо пречистване за населени места под 2000 е.ж.;
- Изграждане на пречиствателна станция за индустриали отпадъчни води.

Двадесет и едно от водните тела са язовири, за които е характерен значим дифузен натиск от селскостопански дейности (земеделие, животновъдство, рибовъдни дейности), а в някои случаи и от замърсяване с с отпадъчни води от населени места. Липсата на методология за по-точна количествена оценка на дифузния натиск води до затруднения и при планирането на конкретни мерки за неговото ограничаване. Процесите на самопречистване във водните екосистеми със стоящи води са значително по-бавни от тези в речните екосистеми, като се наблюдава и вторично натрупване на органична маса. Този процес е лимитиран от различни фактори – време на престой на водния обем, период на смесване, кислороден режим и др. По този начин дори замърсяването да бъде ограничено водната екосистема се възстановява бавно, а в някои случаи този процес е необратим. Това е причината за водните тела - язовири, в които са констатирани засилени процеси на еутрофикация са приложени изключения по чл.4(4) от РДВ за постигане на целите по опазване на околната среда. Срока за постигане добро екологично състояние за тези водни тела е определен на 2027 година.

Към тази група се включват и повърхностни водни тела от категория «река» в лошо екологично състояние, замърсени от отпадъчни води на населени места, а понякога и в съчетание с промишлени отпадъчни води. За тях е поставена цел постигане на добро екологично състояние до 2027г., поради малкия размер на водните тела(като количество на оттока) и малката само пречиствателна способност на водните тела. От друга страна в тези водни тела състоянието трудно ще се подобри поради бавния процес на проектиране и изграждане и трудностите за осигуряване на финансови средства за изграждане на ПСОВ за населените места между 2-10 хил. е.ж. и тези по-малко 2000 е.ж.

За друга група повърхностни водни тела е заложена цел постигане на добро екологично състояние до 2021 година. При тях натискът е значим, като води до отклонения в умерено екологично състояние и планираните мерки не са стартирали. Обикновено те са свързани със замърсяване на малки равнинни реки от населени места (нерегламентирано заустване на отпадъчни води, отглеждане на животни и изхвърляне на битови и животински отпадъци). Поради своя нерегламентиран характер прилагането на регулаторни мерки (чрез разрешителен режим) спрямо този вид замърсяване е невъзможно, като се разчита основно на извършвания контрол от местните органи на самоуправление. В тази насока през втория цикъл на ПУРБ е планирано съществено да се подобри и засили извършването на съвместни действия с органите за местно

самоуправление (общини, кметства) за контрол и превенция на нерегламентираното замърсяване на реките от населените места.

Изключенията за водните тела на р. Марица и р. Тунджа се обясняват по следния начин: като равнинен тип реките от R12 се характеризират с бавно течение, по-високи стойности на биогени и естествено натрупване на органични утайки, което е причина за значително по-ниската самопречиствателна способност в сравнение с реките от планински и полупланински тип. Тези характеристики са определящ фактор за по-бавния процес на възстановяване на водните екосистеми имайки предвид големия товар от биогени, постъпващ чрез непречистени отпадъчни води от големи населени места в течение на десетилетия. Този факт определя естествените причини за отлагане на сроковете за постигане на добро състояние дори след въвеждане в действие на ГПСОВ на такива населени места като Пазарджик, Пловдив и Димитровград, Ямбол.

При определяне на срока за постигане на добро екологично състояние са взети предвид и отклоненията в пъти от нормата за добро състояние по Наредба Н-4 или СКОС. При по-големи отклонения е поставян срок за постигане на целите 2027 година.

5.1.2.2. Изключения по чл.4 (5) от РДВ – определяне на по-малко строги цели

Съгласно чл. 156г от Закона за водите целите за опазване на околната среда могат да бъдат по-малко строги за конкретни водни тела, когато при анализа и прегледа по чл. 156з, т. 1 и 2 е установено, че те са засегнати значително от човешката дейност или за които естествените условия са такива, че постигането на целите за опазване на околната среда по чл. 156а, ал. 1 е невъзможно или икономически необосновано и когато са изпълнени следните условия:

- екологичните и социално-икономическите нужди, осигурявани от такава дейност не могат да бъдат осъществени чрез такива средства, гарантиращи значително по-добро опазване на околната среда при сравними разходи;
- налице са въздействия, които не са могли да бъдат избегнати поради характера на човешката дейност или на замърсяването и са постигнати: възможно най-добро екологично и химическо състояние за повърхностни води; възможно най-малки промени в доброто състояние на подземните води;
- не настъпва по-нататъшно влошаване в състоянието на водите в засегнатото водно тяло;
- причините за определянето на по-малко строги цели за опазване на околната среда са посочени в плана за управление на речния басейн и тези цели са подлагани на преглед на всеки 6 години.

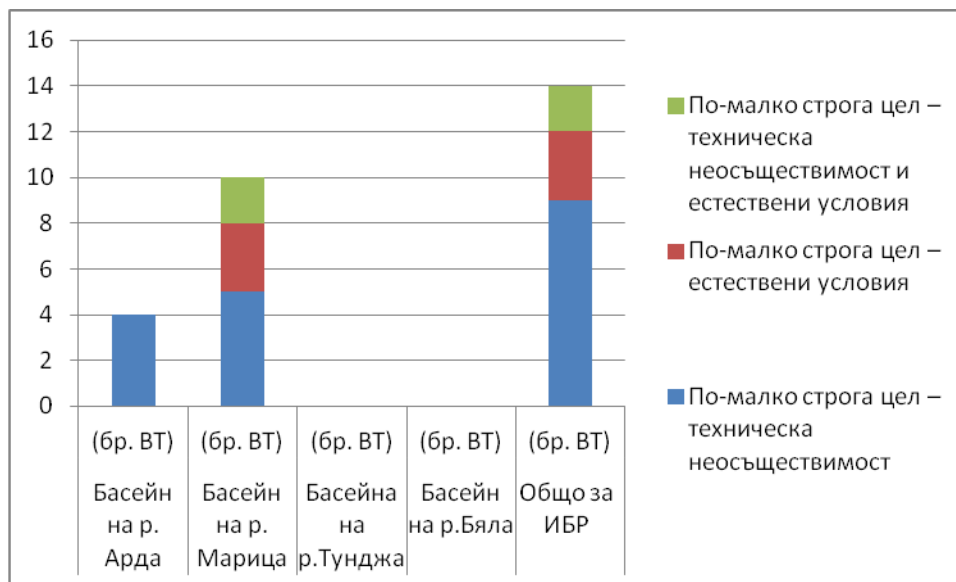
В ИБР за 14 бр. повърхностни водни тела са приложени изключения за постигане на добро екологично състояние по чл. 4 (5) от РДВ (по-малко строги цели), които са 4 % от общия брой повърхностни водни тела. По-малко строгите цели за опазване на околната

среда са определени за 9 бр ВТ поради техническа неосъществимост, а за 3 бр. ВТ поради естествени условия (екологични аспекти), а за 2 ВТ по-малко строгите цели за опазване а околната среда са определени и поради техническа неосъществимост и естествени условия.

Таблица № 3 Повърхностни ВТ в ИБР, за които са приложени изключения по чл. 4(5) от РДВ

ЦЕЛ "добро екологично състояние"	Басейн на р. Арда (бр. ВТ)	Басейн на р. Марица (бр. ВТ)	Басейна на р.Тунджа (бр. ВТ)	Басейн на р.Бяла (бр. ВТ)	Общо за ИБР (бр. ВТ)
По-малко строга цел – техническа неосъществимост	4	5	0	0	9
По-малко строга цел – естествени условия	0	3	0	0	3
По-малко строга цел – техническа неосъществимост и естествени условия	0	2	0	0	2

Фигура № 5 Повърхностни ВТ в ИБР, за които са приложени изключения по чл. 4(5) от РДВ

За 6 бр. повърхностни водни тела са приложени изключения за постигане на добро химично състояние по чл. 4(5) от РДВ, които са около 2 % от общия брой повърхностни водни тела. Причината за определянето на по-малко строга цел за тези водни тела е техническа неосъществимост.

Таблица № 4 Повърхностни ВТ в ИБР, за които са приложени изключения по чл. 4(5) от РДВ – по-малко строга цел

ЦЕЛ "добро химично състояние"	Басейн на р. Арда (бр. ВТ)	Басейн на р. Марица (бр. ВТ)	Басейна на р.Тунджа (бр. ВТ)	Басейн на р.Бяла (бр. ВТ)	Общо за ИБР (бр. ВТ)
По-малко строга цел	4	2	0	0	6

Фигура № 6 Повърхностни ВТ в ИБР, за които са приложени изключения по чл. 4(5) от РДВ – по-малко строга цел

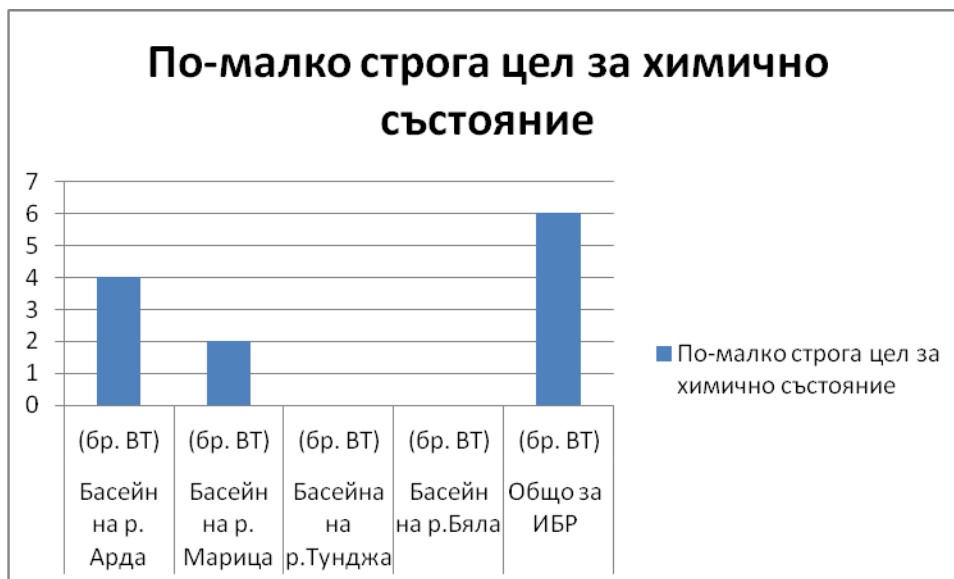

Таблица № 5 Причини за приложените изключения по чл. 4(5) – по-малко строга цел за екологично състояние

Код на водно тяло	Име на водно тяло	По-малко строга цел за екологично състояние	Причини за по-малко строги цели
BG3MA100R234	Река Харманлийска от вливане на р. Хасковска и р. Хасковска до устие	лошо	Водното тяло основно се замърсява от отпадъчните води на гр.Хасково, където има изградена ПСОВ от 2011г. с всички стъпала на пречистване – механично, биологично и за остраняван на азот и фосфор. Естественото наличие на богат на биогени субстрат в реката, малкия отток, което определя и ниската самопречиствателна способност е причина невъзможността ВТ да поеме големия отвар от пречистени отпадъчни води от гр.Хасково
BG3MA200R035	Река Бедечка от гр. Стара Загора до устие	лошо	Водното тяло основно се замърсява от отпадъчните води на гр.Ст. Загора, където има изградена ПСОВ от 2011г. с всички стъпала на пречистване – механично, биологично и за остраняван на азот и фосфор. Малкият отток, което определя и ниската самопречиствателна способност е причина невъзможността ВТ да поеме големия отвар от пречистени отпадъчни води от гр.Ст.Загора

ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН 2016 – 2021 ГОДИНА

Код на водно тяло	Име на водно тяло	По-малко строга цел за екологично състояние	Причини за по-малко строги цели
BG3MA300L054	Язовир Чирпан	много лошо	Малки равнинни язовири със силно ограничен капацитет за самопречистване и силно замърсяване от вливане на отпадъчни води от канализацията на гр.Чирпан. Дори и след изграждане на ПСОВ, не се очаква значително подобрение на състоянието. Невъзможни са други технически решения.
BG3MA300R055	Река Текирска до язовир Чирпан 1	много лошо	Реката е със силно ограничен капацитет за самопречистване и силно замърсяване от вливане на отпадъчни води от канализацията на гр.Чирпан. Дори и след изграждане на ПСОВ, не се очаква значително подобрение на състоянието. Невъзможни са други технически решения.
BG3MA400L086	Язовир Синята река	много лошо	Малки равнинни язовири със силно ограничен капацитет за самопречистване и силно замърсяване от вливане на пречистени отпадъчни води от канализацията на гр.Хисар, пусната в експлоатация през 2011г., но без подобрение на състоянието на язовира. Невъзможни са други технически решения.
BG3MA800L160	Язовир Тополница	умерено	Голямо натрупване на специфични замърсители(метали) в седименти. Замърсяване от стари недействащи минни съоръжения. Липсва техническо решение на проблема.
BG3MA800R224	Река Елшишка	много лошо	Замърсяване от стари недействащи минни съоръжения. Реката е с неголям отток. Липсва техническо решение на проблема.
BG3MA800R225	Река Тополница от яз. Тополница до устие	умерено	Замърсяване от река Елшишка
BG3MA800R223	Река Тополница и притоци от хвостохранилище Медет до яз.Тополница	много лошо	Замърсяване от стари недействащи минни съоръжения – рудник „Медет“. Липсва техническо решение на проблема.
BG3MA800R174	Река Медетска	много лошо	Замърсяване от стари недействащи минни съоръжения – рудник „Медет“. Липсва техническо решение на проблема.
BG3AR900R034	Река Маданска	умерено	Замърсяване от стари недействащи минни съоръжения, както и действащи рудници. Липсва техническо решение на проблема.
BG3AR400R017	Извор на р. Върбица до гр.Златоград	умерено	Хвостохранилище
BG3AR350L010	Язовир Студен кладенец	умерено	Голямо натрупване на специфични замърсители(метали) в седименти от минали замърсявания. Липсва техническо решение на проблема.
BG3AR100R006	Река Арда от вливането на р. Крумовица до яз. Ивайловград	умерено	Замърсяване от стари недействащи минни съоръжения. Липсва техническо решение на проблема.

Направена е оценка дали като по-малко строга цел за съответното тяло да се заложи състоянието му към момента (без подобрения) и защитата на това състояние от

влошаване или се очаква подобрение на състоянието, но тялото е невъзможно да постигне добро състояние.

Таблица № 5 Причини за приложените изключения по чл. 4(5) – по-малко строга цел за химично състояние

Код на водно тяло	Име на водно тяло	По-малко строга цел за химично състояние	Причини за по-малко строги цели
BG3MA800R223	Река Тополница и притоци от хвостохранилище Медет до яз.Тополница	лошо	Замърсяване от стари недействащи минни съоръжения – рудник „Медет“. Липсва техническо решение на проблема, което е икономически оправдано..
BG3MA800R174	Река Медетска	лошо	Замърсяване от стари недействащи минни съоръжения – рудник „Медет“. Липсва техническо решение на проблема, което е икономически оправдано.
BG3AR900R034	Река Маданска	лошо	Замърсяване от стари недействащи минни съоръжения, както и действащи рудници. Липсва техническо решение на проблема, което е икономически оправдано.
BG3AR400R017	Извор на р. Върбица до гр.Златоград	лошо	Старо хвостохранилище, което с години е емитирало приоритетни в-ва във водното тяло. Необходимо е изграждане на ново хвостохранилище, отговарящо на изискванията на новото законодателство, което е неосъществимо на този етап, а също така е икономически неоправдано.
BG3AR350L010	Язовир Студен кладенец	лошо	Голямо натрупване на приоритетни вещества(метали) в седименти от минали замърсявания. Липсва техническо решение на проблема, което е икономически оправдано.
BG3AR100R006	Река Арда от вливането на р. Крумовица до яз. Ивайловград	лошо	Замърсяване от стари недействащи минни съоръжения. Липсва техническо решение на проблема, което е икономически оправдано.

На база данните, представени в таблицата по-горе може да се направи заключението, че причините за прилагането на «по-малко строги цели» в ИБР са следните:

- Бавен процес на рекултивация и пречистване на отпадъчни води от стари минно-добивни съоръжения;
- Техническа невъзможност за пречистване на отпадъчни води от стари замърсявания;
- Невъзможно отстраняване на замърсявания в седименти;
- Малки размери на водните тела, водоприменици на отпадъчни води, и малката самопречиствателна способност на същите.

Девет от посочените по-горе повърхностни водни тела, които няма да постигнат добро химично и/или екологично състояние са повлияни значимо от рудопереработвателна и рудодобивна промишленост, включително замърсяване от стари минно-добивни съоръжения. Процесът на рекултивация и пречистване на отпадъчните води е много бавен, а в някои случаи – технически невъзможен. През годините на експлоатация на минно-добивните съоръжения тези водни тела са акумулирали голямо количество седименти и за които е невъзможно да се приложат мерки за тяхното отстраняване.

Таблица № 6 Повърхностни водни тела, които няма да постигнат добро химично и/или екологично състояние, повлияни значимо от рудопереработвателна и рудодобивна промишленост

№	Код на ВТ	Име на ВТ	Речен басейн	Тип	СМВТ / ИВТ	Състояние		Изместващи параметри
						Екологично ¹	Химично ²	
1	BG3MA800R174	Река Медетска	Марица	R3		4	4	Макрозообентос, рН, Електропроводимост, SO ₄ , Fe, Mn, Cu, Ni, Cd
2	BG3MA800R223	Река Тополница и притоци от хвостохранилище Медет до яз.Тополница	Марица	R5		4	4	Макрозообентос, Mn, Cu, Cd
3	BG3MA800L160	Язовир Тополница	Марица	L13	СМВТ	3	1	Хлорофил А, Cu, As
4	BG3MA800R224	Река Елшишка	Марица	R5		4	2	Макрозообентос, рН, електропроводимост, БПК, NH ₄ , NO ₃ , PO ₄ , Нобщ, Робщ, Mn, Cu, Fe
5	BG3MA800R225	Река Тополница от яз. Тополница	Марица	R5	СМВТ	3	1	Макрозообентос, Макрофити, Mn,

¹ Екологично състояние: 1- отлично/добро; 2 – неизвестно; 3 – умерено; 4 – лошо; 5 – много лошо

² Химично състояние: 1 – добро; 2 – неизвестно; 3 – лошо

№	Код на ВТ	Име на ВТ	Речен басейн	Тип	СМВТ / ИВТ	Състояние		Изместващи параметри
		до устие						Cu
6	BG3AR900R034	р.Маданска	Арда	R3		3	4	Макрозообентос, NO3, PO4, Mn, Zn, Pb, Cd
7	BG3AR400R017	Извор на р. Върбица до гр.Златоград	Арда	R14		3	4	Макрозообентос, Електропроводим ост, Mn, Cu, Zn, Cd, Pb, Hg
8	BG3AR350L010	Яз. Студен кладенец	Арда	L11	СМВТ	3	4	Хлорофил А, Робщ, Zn, Cu, Cd,
9	BG3AR100R006	р. Арда от вливането на р. Крумовица до яз. Ивайловград	Арда	R5	СМВТ	3	4	Макрозообентос, Zn, Cd

Минно-добивната индустрия в РБългария е структуроопределяща за редица общини, на чиято територия са открити и се добиват подземни богатства, например общините Панагюрище, Етрополе, Мирково, Челопеч, Кърджали, Смолян, Мадан, Рудозем и много други. Това са все региони с ниска трудова заетост.

Статистическите данни за Минно-добивната индустрия в цифри, средногодишно са:

- Произведена продукция – около 5% от brutния вътрешен продукт на страната;
- Износ - над 3,4 милиарда лева;
- 100% осигуряване на варовика за сероочистващите инсталации на ТЕЦ-овете;
- Около 50% от общо произведената електроенергия в страната се пада на термични централи, захранвани с български въглища;
- Брой заети – около 25 000 ÷ 30 000 души пряко и около 120 000 в обслужващи бранша сектори.

Индустрии като металургичната, химическата, машиностроителната, електротехническата, строителната, транспортната, високите технологии и други са невъзможни без суровините - продукти на минно-добивната индустрия.

С цел устойчиво развитие на минната индустрия е необходимо осигуряването на балансиран икономически и екологично отговорен подход към процесите на търсене, проучване и експлоатация на подземните богатства.

За да се ограничат до минимум на отрицателните въздействия от минния добив върху околната среда и се постигнат Екологични цели, определени в Член 4 на Рамкова директива за водите, е необходимо наличието на редица важни условия:

- Значителни инвестиции за опазване на околната среда и рекултивация;
- Дълъг срок на инвестиционния процес от проучването до реализацията на минни проекти;
- Внедряване на най-добрите практики и минимизиране на екологичния отпечатък при проучването, добива и преработката на подземни богатства;
- Осигуряване необходимите инвестиции за предотвратяване и ликвидиране на потенциални негативни влияния върху околната среда и биоразнообразието на всеки етап и фаза на работния процес на съществуващи и нови проекти.
- Приоритетно внимание към опазване на водите, съхранение на минералните отпадъци от добива и преработката и пълна рекултивация на засегнатите терени.
- Насърчаване на събиране, повторна употреба и рециклиране на неминерални и минерални отпадъци от минно-добивната дейност.

Изпълнението на тези условия предполага и изисква като минимум период от 6-7 години, за да се постигне тенденцията към подобряване на състоянието на водните тела, а в някои случаи (на стари замърсявания) - и невъзможност за постигане на целите до 2027 година.

Другите 5 повърхностни водни тела, за които са използвани изключения по чл.4(5) от РДВ (по-малко строги цели), са тела в които директно се заустват битови отпадъчни води от големи населени места. Данните от проведения мониторинг показват, че въпреки видимото подобрене в качеството на водите след изпълнение на мерките в ПУРБ за пречистване на отпадъчните води от гр. Стара Загора и гр. Хисар екологичното състояние в посочените водни тела е много лошо, като същите резултати се очакват и след пускане в действие на ГПСОВ за гр. Чирпан. Това се дължи на големия товар от биогени, ограничените размери на водните тела и малкия капацитет за самопречистване дори след пускане в действие и модернизиране на ГПСОВ. По този начин водните тела се използват като колектори на отпадъчните води и са по-скоро част от техническата система за отвеждането им до по-големи водни обекти.

Таблица № 7 Повърхностни водни тела, които няма да постигнат добро химично и/или екологично състояние, в които директно се заустват битови отпадъчни води от големи населени места

№	Код на ВТ	Име на ВТ	Речен басейн	Тип	СМВТ / ИВТ	Състояние		Изместващи параметри
						Екологично	Химично	
1	BG3MA200R035	Река Бедечка от гр. Стара Загора до устие	Марица	R5		4	1	Макрозообентос, O ₂ ,БПК, NH ₄ , NO ₃ , NO ₂ , Нобщ, PO ₄ ,Робщ
2	BG3MA300R055	Река Текирска до язовир Чирпан 1	Марица	R13		4	2	Макрозообентос,електропроводимост, БПК, NH ₄ , NO ₃ , NO ₂ , Нобщ, PO ₄ , Робщ
3	BG3MA300L054	Язовир Чирпан 1	Марица	L17	СМВТ	4	2	Хлорофил А, Електропроводимост, БПК, NH ₄ , NO ₂ , Нобщ, PO ₄ , Робщ
4	BG3MA400L086	Язовир Синята река	Марица	L17	СМВТ	4	2	Хлорофил А, Електропроводимост, БПК, NH ₄ , NO ₂ , Нобщ, PO ₄ , Робщ
5	BG3MA100R234	Река Харманлийска от вливане на р. Хасковска и р. Хасковска до устие	Марица	R5	СМВТ	4	1	Макрозообентос, Макрофити, БПК, NH ₄ , NO ₃ , NO ₂ , Нобщ, PO ₄ , Робщ

5.1.2.3. Изключения по чл. 4 (6) от РДВ – изключителни обстоятелства

Съгласно чл. 156д от Закона за водите временното влошаване на състоянието на водните тела не се смята за нарушение на този закон, когато е в резултат от естествени причини или непредвидими, или изключителни обстоятелства, включително силни наводнения и продължителни засушавания, или са в резултат на обстоятелства, предизвикани от инциденти, които не са могли да бъдат предвидени в случаите, когато:

- са предприети всички практически мерки за: предотвратяване на бъдещо влошаване състоянието на водното тяло; невъзпрепятстване постигането на целите за други водни тела, незасегнати пряко от тези обстоятелства;

- в плана за управление на речния басейн са посочени обстоятелствата, които могат да бъдат определени като непредвидими или изключителни;

- мерките за изпълнение при възникване на непредвидими или изключителни обстоятелства са включени в програмата по раздел V и няма да възпрепятстват възстановяването на състоянието на водното тяло след отпадането на тези обстоятелства;

- последствията от тези обстоятелства се разглеждат ежегодно, а в случаите по чл. 156в, т. 1 се предприемат всички практически мерки за възможно най-бързото възстановяване състоянието на водното тяло до състоянието му преди тези обстоятелства;

- в следващата актуализация на плана за управление на речния басейн е включен кратък преглед на последствията от тези обстоятелства.

За повърхностните водни тела в ИБР не са приложени изключения по чл.4(б) от РДВ и чл.156д от ЗВ.

5.1.2.4. Изключения по чл.4 (7) от РДВ – нови устойчиви човешки дейности

Съгласно чл. 156е от Закона за водите не е налице нарушение на закона в случаите, когато:

- не е постигнато добро екологично състояние на повърхностните води или добър екологичен потенциал на силномодифицираните водни тела или не е предотвратено влошаване на състоянието им в резултат на ново изменение на физичните характеристики на повърхностното водно тяло;

- не е постигнато предпазване от влошаване на състоянието на повърхностно водно тяло - от отлично до добро, в резултат от нови дейности за устойчиво човешко развитие със социално-икономически ефект;

- не е постигнато добро състояние на подземните води или не е предотвратено влошаване на състоянието им в резултат на изменение на нивото им.

В гореизброените случаи се изисква:

- да са предприети всички практически мерки за намаляване на неблагоприятното въздействие върху състоянието на водното тяло;

- причините за установените изменения или отклонения да са изрично посочени и обяснени в плана за управление на речния басейн и целите да са преразглеждани на всеки 6 години;

- причините за тези изменения или отклонения да са в интерес на обществото или ползите от тях за човешкото здраве и безопасност или за устойчивото развитие да превишават ползите за околната среда и за обществото от постигането на целите по чл. 156а, ал. 1;

- ползите, постигани с тези изменения или отклонения в състоянието на водното тяло, поради технически причини или прекомерни разходи да не могат да бъдат постигнати с други средства, предприемането на които е по-благоприятно за околната среда.

В програмите от мерки се планират мерки, свързани с оценка на въздействието върху околната среда за дейности, които могат да доведат до непостигане на добро състояние или потенциал на съответно водно тяло или до влошаване на състоянието му, свързани със:

- ново изменение на физичните характеристики на повърхностни водни тела;

- черпене на повърхностни води, когато: а) сумата от проектното водно количество и вече разрешените за черпене водни количества надвишават 60% от постоянните ресурси на прясна вода, при 95-процентна обезпеченост за басейна на съответната река; б) при черпенето на проектното водно количество и разрешените вече други черпения има опасност да не се гарантира минимално допустимият отток в реката в периода на маловодие на реката;

- черпене на подземни води чрез съществуващи или чрез нови водоземни съоръжения, когато: а) разрешеното черпене от водното тяло надвишава 60 на сто от разполагаемите ресурси от подземни води за предходната година; б) мониторингът на нивата показва понижаване на водните нива в пунктовете за мониторинг.

Определянето на проектите от първостепенен обществен интерес е направено по следните критерии:

- Новата модификация трябва да бъде наложителна, т.е. от съществено значение;

- Новата модификация трябва да бъде първостепенна – обслужващия интерес от проекта надхвърля вредата върху състоянието на водното тяло;

- Новата модификация трябва да е от обществена полза, а не единствено от частен интерес;

- Обществения интерес може да е на национално, регионално или местно равнище;

- Преди да се извърши оценка дали съществува първостепенен обществен интерес се оценява има ли алтернативни решения.

Тъй като на този етап не може да се прецени дали изграждането на нови МВЕЦ (с издадени разрешителни за водовземане по Закона за водите) е от обществен или частен интерес, за водните тела, в които попадат тези проекти, не са обосновани изключения по чл.4(7) от РДВ. Също така в периода на първия ПУРБ не са осигурени всички необходими доказателства за това, че :

- Са предприети всички практически стъпки, за да се смекчи отрицателното въздействие върху водното тяло (тела);
- Проектът е от първостепенен обществен интерес. Това са проекти (действия или политики), целящи защитата на основни ценности за живота на гражданите (здраве, безопасност, околна среда), основни политики на държавата и обществото и извършването на дейности с икономическа или социална насоченост, с които се изпълняват специфични задължения за обществени услуги.

Тези проекти не са посочени и обосновани в ПУРБ в рамките на изключения по чл.4(7) от РДВ.

Потенциално възможни изключения (по чл. 156е от ЗВ и чл. 4.7 от РДВ) от поставените цели за водни тела поради очаквани изменения на физичните характеристики в резултат на дейности са свързани с изграждане на нови хидроенергийни проекти и осигуряване на питейно водоснабдяване.

Потенциални такива проекти са:

- изграждането на Каскада “Горна Арда” във връзка с решение на Министерски съвет от 02.09.2009 г. за реализация. Каскадата “Горна Арда” географски попада в средните Родопи, а административно - в области Кърджали и Смолян. Тази каскада се предвижда за усвояване на хидроенергийния потенциал на горното течение на р. Арда. С Решение № 1070 от 21.12.2012г. на Министерски съвет проектът за изграждане на хидроенергийна каскада „Горна Адра” е обявен за национален обект по смисъла на Закона за държавната собственост и за обект с национално значение по смисъла на Закона за устройство на територията.

Реализацията на проекта ще бъде осъществена на етапи в горното течение на река Арда в участъка между яз. Кърджали и с. Средногорци. Проектът попада във водно тяло с код BG3AR700R039 „Река Арда от вливане на р.Черна до яз. Кърджали и р. Ардинска” , за което са предвидени съответните мерки. Работи се по два варианта на строителство: тристъпална и двустъпална схема. Предвижда се изграждането на водноелектрически централи с обща мощност до 170 мегавата. На годишна база се очаква производството да достигне до 450 гигаватчаса електрическа енергия, която ще покрива нуждите на енергийната система основно в часовете с най-голяма консумация и това ще допринесе за нейната стабилност.

Осъществяването на проекта е в съответствие с целите, приети в Енергийната стратегия на България до 2020 г., свързани с оползотворяването на значителните хидроресурси на река Арда и притоците ѝ.

Въздействието върху водите и водните екосистеми ще се оцени при изготвянето на доклада по ОВОС, в който ще бъдат предписани необходимите смекчаващи мерки.

- доизграждането на яз. Яденица за осигуряване на допълнителен обем за ПАВЕЦ „Чаира“, което ще подобри значително ефективността му. ПАВЕЦ „Чаира“ има основна роля за осигуряването на безопасно, стабилно и икономично електроснабдяване.

- Изграждането на язовир "Луда Яна".

Реализацията на проекта ще доведе до подаване на качествена питейна вода на гр. Панагюрище и селища в общините Панагюрище, Пазарджик и Стрелча с население 45 000 жители към 2020 година. Планът за действие към Националната стратегия за управление и развитие на водния сектор, приета с Решение на Народното събрание, включва дейност (мярка) „Изграждане на яз. "Луда Яна", яз. "Пловдивци" и яз. "Нейковци", включени във финансовия меморандум за заем от Световна банка, което е доказателство както за наличието на силен обществен интерес, така и за устойчивост на новата модификация.

Язовир „Луда Яна“ ще се намира в централната част на Южна България, на около 2 км на север от гр. Панагюрище, на река Луда Яна, непосредствено след вливането на Стара река в река Мулейска, като попада в землището на гр. Панагюрище, община Панагюрище, област Пазарджик и засяга поземлен имот №0860001 с площ 142 ха.

Основните параметри на язовира са: насипна стена с глинено ядро, дължина на короната 458 м, ширина на короната 600м, общ завирен обем 19.94 млн. м³, дължина на езерото 4500 м, кота на короната 585.60, клас на язовира II.

Регулиращият обем от близо 18 млн. м³ осигурява възможност за черпене на дебит в рамките на 450-500 л/сек.

Язовир „Луда Яна“ е оразмерен въз основа на дългосрочните прогнози за водните ресурси и водопотреблението в съответствие със сценариите за промяна на климата в разглеждания водосбор. Хидрографската мрежа на водосборния басейн на яз. „Луда Яна“ се формира от водните течения на р. Луда Яна и нейните притоци р. Мулейска, р. Окошка, р. Елашка и няколко къси водни течения, вливащи се самостоятелно в язовира. Съгласно данните в язовира ще се вливат средно дневно 33 000 м³ водни количества. От тях 15 000 м³ ще се отвеждат за поддържане водния отток на р. „Луда Яна“, 7 000 м³ ще се заделят като резерва за регулиране нивото на язовира, а оставащите 11 000 м³ ще се пречистват и предоставят за водоснабдяването на община Панагюрище и селища от съседните общини. Правилните разчети на водните количества на вход и изход на язовира ще гарантират устойчивото му използване по време на засушаване и наводнения. Регулирането на високата вълна при интензивни дъждове и пролетно снеготопене ще намали опасността от наводнения в община Панагюрище.

- хидровъзел "Пловдивци" за водонабдяване на гр. Мадан, гр. Рудозем и 35 села.

Тези бъдещи проекти попадат в четири водни тела, за които след представяне на съответните обосновки е възможно да се приложат изключения от поставените цели:

- **BG3AR700R039** „Река Арда от вливане на р.Черна до яз. Кърджали и р. Ардинска“ - Каскада “Горна Арда”;
- **BG3MA900R200** „Река Яденица“ - яз. Яденица;

- **BG3MA700R154** „Река Панагюрска Луда Яна от извори до град Панагюрище” - яз. „Луда Яна”;
- **BG3AR900R042** „Река Елховска – ПБВ” – хидровъзел „Пловдивци”.

5.1.3. Съгласуване с целите за повърхностните води с управлението на риска от наводнения

Координацията на дейностите по разработката на ПУРН и актуализацията на ПУРБ е много важна предвид определянето на демаркационната линия между ПУРБ и ПУРН, избягването на включване на мерки в ПУРН, които са контрапродуктивни по отношение на ПУРБ и др. Важен момент при определянето на мерките е свързан с постигането на съгласуваност на мерките от ПУРН с целите на ПУРБ.

За идентифициране мерките за намаляване на риска от наводнения в ПУРН ще се вземе предвид техния ефект за постигане целите на ПУРБ, като ще бъдат определени мерките, които допринасят за постигане на целите на ПУРБ. Затова се търсят мерки със синергичен ефект, които едновременно допринасят както за намаляването на риска от наводненията (цел на Директивата за наводненията), така и за постигането на добър статус на водите (цел на Рамковата директива за водите). Примери за такива мерки са „мерките за естествено водозадържане, вкл. укрепване и опазване на капацитета за естествено задържане и съхранение, който имат подземните води, почвите и екосистемите; мерки за възстановяването на връзката между разливните зони и реките, на меандрите, както и на влажните зони - те могат да намалят или забавят пиковите на наводненията надолу по течението и едновременно с това могат да подобрят качеството на водите и тяхното наличие, да спомогнат за опазването на животинските местообитания и за увеличаване устойчивостта към изменението на климата”.

ПУРН трябва да включва цел, при която избраните мерки за намаляване риска от наводнения трябва да подкрепят целите на РДВ и да предотвратят влошаване на състоянието и ако е възможно да съдействат за постигането на добро екологично състояние/потенциал на водните тела, включително намаляване риска от замърсяване. Включването на тази цел в ПУРН ще гарантира че всички варианти от мерки ще се вземат под внимание при оценката на потенциалните въздействия, ползите и целите на РДВ.

5.2. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ЦЕЛИТЕ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДНИ ТЕЛА

5.2.1. Определяне на целите за опазване на околната среда на подземните водни тела

Съгласно чл.156а, ал.1, т.2 от ЗВ целите за опазване на околната среда при подземните води се определят за:

- недопускане или ограничаване отвеждането на замърсители в подземните води и предотвратяване влошаването на състоянието на всички подземни водни тела;

- опазване, подобряване и възстановяване на всички подземни водни тела, осигуряване на баланс между водовземаването и подхранването на подземните води и постигане доброто им състояние;
- идентифициране и насочване в обратна посока на всяка значима и устойчива тенденция за повишаване на концентрацията на всеки замърсител с цел непрекъснато намаляване замърсяването на подземните води.

Вж. [Приложение № 4 Определените цели за опазване на околната среда за подземните водни тела](#).

Целите за опазване на околната среда за подземните водни тела са определени на база конкретните параметри с концентрации на РС и средна стойност за периода (2010-2014 год.) над стандарта или праговата стойност.

За 14 бр. ВТ целта е подобряване на химичното състояние (по определени показатели), а за 28 бр. ВТ целта е „опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването“, а за 6 бр. подземни водни тела е определена по-малко строга цел от постигане на добро химично състояние.

В Източнoбеломорски район постигането на добро химично състояние е свързано с понижаване съдържанието на нитрати или проучване на неидентифициран натиск, като с постигане на тази цел са свързани 29 %(14 ПВТ) от подземните ВТ.

Фигура № 7

По отношение на количественото състояние на подземните водни тела за 46 бр. подземни водни тела е заложена цел „опазване на доброто количествено състояние и предотвратяване на влошаването“, а за 2 бр. подземни водни тела са заложени по-малко строги цели за количествено състояние.

Фигура № 8

5.2.2. Изключения от постигане на целите за опазване на околната среда на подземните водни тела

5.2.2.1. Изключения по чл.4 (4) от РДВ – удължаване на срока за постигане на целите

Техническите невъзможности(неосъществимост) за непостигането на целите до 2015 година са свързани с необходимост от събиране и картиране на информация за изтичане на руднични води и за нерегламентирани сметища в общините, проучване за влиянието на рудодобивната дейност в почви и подземни води и разпространението на тежки метали, проучване обхвата на разпространението на нитрати в подземните води и актуализация на границите на уязвимите зони, проучване на подземни води за фосфати и тежки метали, проучване за влиянието върху води на горещи точки за замърсяване на въздуха, събиране на актуална информация за местоположението и текущото състоянието на складове за пестициди, проучване разпространението на арсен в подземни води и почви.

Отлагането на целите **поради естествени условия** са във връзка с характеристиките на подземното водно тяло и засегнатата площ от ВТ.

Изключенията по чл.4 (4) от РДВ са приложени в следните случаи:

- замърсяването с нитрати, при което дори ако се въведе значима и бърза промяна на земеделските практики, нитратите, които вече присъстват в почвата ще продължат бавното си проникване във водоносните хоризонти през следващите години и ефекта от прилаганите (земеделски) практики ще се прояви след години;

- в замърсени места, в които обектът-замърсител (източникът) е прекратил дейността си или са изпълнени мерки за прекратяване на замърсяването, но в почвата и/или в зоната на аерация са налице повишени концентрации на съответните замърсяващи вещества (бивши и настоящи промишлени площадки, складове за пестициди, други земи, в които мониторингът на почвите в предходни години е показал повишени концентрации на определени вещества, а през последните години не показва замърсяване, което е знак че замърсяването вече е в зоната на аерация на водоносния хоризонт и др.);

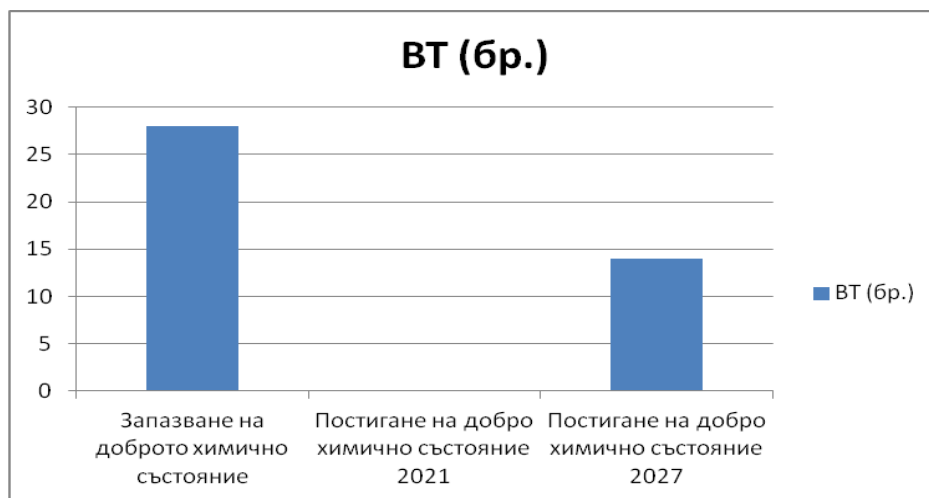
- в случаите когато източникът на замърсяване е неидентифициран и са необходими проучвания и оценки за установяване на причините за лошото състояние и това би забавило планирането на подходящи мерки за преустановяване на постъпване на замърсяващите вещества в подземните води.

За ИБР са определени 14 подземни водни тела (29 %) които няма да постигнат целите за **добро химично състояние** преди 2027 година, както е представено в таблицата.

Таблица № 8 Цел за „добро химично състояние“ за подземните водни тела в ИБР

ЦЕЛ "добро химично състояние"	ВТ (бр.)
Запазване на доброто химично състояние	28
Постигане на добро химично състояние 2021	0
Постигане на добро химично състояние 2027	14

Фигура № 9 Цел за „добро химично състояние“ за подземните водни тела в ИБР

Вж. [Приложение № 5 Изключенията от целите по чл.4\(4\) на РДВ по подземни водни тела](#).

Изключения по чл.4 (4) на РДВ са приложени за общо 14 бр. подземни водни тела, които са 29% от общия брой подземни водни тела (48 подземни водни тела).

5.2.2.2. Изключения по чл.4 (5) от РДВ – определяне на по-малко строги цели

За някои водни тела удължаването на срока не може да доведе до евентуалното постигане на добро състояние до 2021 г. или до 2027 г. поради:

- липса на потенциални допълнителни мерки и/или екологична ситуация;
- съществуващи човешки дейности, които са източник на натоварване и които осигуряват важни социално-икономически ползи.

В тези случаи е направена проверка дали е възможно обосноваване на изключение за определяне на по-малко строги цели. Изискванията за допустимост на такова изключение са регламентирани в чл.156г от Закона за водите.

За ИБР са определени 6 подземни водни тела (13 %) които няма да могат да постигнат целите за добро химично състояние, както е представено в таблицата по-долу.

При определяне на изключения по чл. 4(5) от РДВ и чл.156г от ЗВ са използвани и данни за мониторинга на почви, изпълняван от ИАОС. Направена е оценка по **индикатор 3 „запасеност на почви“**, включен в индикаторите, които са разработени съгласно чл.11, ал.2 от Наредбата за мониторинг на почвите.

Използват се данните от мрежата за мониторинг на почвите- I ниво.

Таблица № 9 Използвана скала за оценка

общ N, г/кг		общ P- мг/кг		общ С- мг/кг		орг С/ общ N	
много		много		много			
ниско	<0,98	ниско	<398	ниско	<5	много	
ниско	0,98-1,33	ниско	398-553	ниско	5- 10	ниско	<8
средно	1,33-1,95	средно	553-924	средно	10-15	ниско	8 -10
високо	1,95-2,86	високо	924-1599	високо	15-25	средно	0- 12
много		много		много		високо	>12
високо	>2,86	високо	>1599	високо	>25		

Пунктовете на територията на ИБР попадат в 5 подземни водни тела:

- BG3G00000NQ003 - Порови води в Неоген - Кватернер - Казанлъшка котловина;
- BG3G000000N011 - Порови води в Неоген - Свиленград-Стамболово;
- BG3G000000Q013 - Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина;
- BG3G00000NQ015 - Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско-Стралджанска област;
- BG3G00000Pg028 - Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс.

Единствено за почвите над подземно водно тяло с код BG3G00000Pg028 в периода 2008-2014 г. има констатирано много високо съдържание на азот, но мониторингът на подземните води не показва превишения по нитрати. А за почвите над подземно водно тяло с код BG3G00000NQ015 е констатирано високо съдържание на азот и поради това за това водно тяло са поставени по-малко строги цели. Мониторингът на почви (при с.Говедаре), попадащи над подземно водно тяло с код BG3G000000Q013 показва средно съдържание на азот и фосфор и за него също са заложени по-малко строги цели, тъй като в този район се наблюдава и интензивно земеделие и животновъдство.

По-малко строги цели са приложени и за подземни водни тела, за които по данни от мониторинга в периода 2008-2014 г. са показвали лошо химично състояние без тенденция за подобряване(без влошаване), въпреки прилагането на добри земеделски практики. Също така това са незащитени водоносни хоризонти, като територията над тях се използва за земеделие. Мерките за прилагане на добри земеделски практики не биха имали необходимия ефект за бързото намаляване на концентрациите на нитрати и фосфати в подземните води.

Като се има предвид, че нитратите са консервативен замърсител и е възможно намаляването на концентрацията им само при бърз водообмен и голямо подхранване, не може да се гарантира, че до 2027 г. подземните води ще постигнат добро състояние по този показател.

За следните водни тела удължаването на срока не може да доведе до евентуалното постигане на добро състояние до 2021 г. или до 2027 г.:

- BG3G000000Q013 - Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина
- BG3G000000N014 - Порови води в Неоген - Ямбол – Елхово
- BG3G00000NQ015 - Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско-Стралджанска област
- BG3G000000Q017 - Порови води в Кватернер - Ямбол – Елхово
- BG3G00000PgN019 - Порови води в Палеоген - Неоген - Марица Изток
- BG3G00000PgN026 - Карстови води - Чирпан - Димитровград

Причините, поради които са обосновани по-малко строги цели за тези водни тела са :

- Източникът на замърсяване – селското стопанство е важен социално – икономически отрасъл в районите, в които попадат подземните водни тела;
- Въздействията от извършваните дейности не може да бъде избегнат напълно, дори и при прилагане на мерки по прилагане на добри земеделски и фермерски практики;
- Невъзможно преустановяване на дейността поради факта, че това е основен поминик за населението в тези райони.

Фигура № 10 Изключения от целите по чл. 4 (5) за подземните водни тела в ИБР

Вж. [Приложение № 6 Изключенията от целите за химично състояние по чл.4\(5\) на РДВ по подземни водни тела](#).

За ИБР са определени 2 подземни водни тела (4 %) които няма да постигнат целите за добро количествено състояние до 2027 година и за тези подземни водни тела са определени по-малко строги цели. Това са следните подземни водни тела:

- BG3G000000Q017 - Порови води в Кватернер - Ямбол –Елхово
- BG3G000000NQ018 - Порови води в Неоген - Кватернер - Пазарджик - Пловдивския район

Тези подземни водни тела се използват основно за питейно-битови цели и не е възможно да се осигури друг източник на питейна вода за населението в региона без това да е прекомерно скъпо. Не е възможно да се предприемат и действия за намаляване на черпенето.

Вж. [Приложение № 7 Изключенията от целите за количествено състояние по чл.4\(5\) на РДВ по подземни водни тела](#).

5.2.2.3. Изключения по чл.4 (6) от РДВ – изключителни обстоятелства

Член 4(6) на РДВ предоставя при определени условия изключение от целите поради временно влошаване на състоянието на водните тела при определени обстоятелства като например екстремни наводнения или продължителни засушавания.

Влошаването може да бъде провокирано от даденото събитие или от човешките действия, предприети за смекчаване на екстремното събитие (например спешни действия, за да се спаси човешки живот по време екстремни наводнение или замърсена вода за водоснабдяване по време на продължителна суша).

За подземните водни тела не са прилагани изключения по чл. 4(6) от РДВ и чл.156д от ЗВ.

5.2.2.4. Изключения по чл.4 (7) от РДВ – нови устойчиви човешки дейности

Прилага се в случаите, когато невъзможността за постигане на добро състояние на подземните води или предотвратяване влошаване на състоянието на подземните водни тела се дължи на изменение в нивото на подземните води.

За подземните водни тела не са прилагани изключения по чл. 4(7) от РДВ и чл.156е от ЗВ.

5.3. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ЦЕЛИТЕ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ЗОНИТЕ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ

Съгласно чл.156а, ал.1, т.3 от ЗВ целите за опазване на околната среда при зоните за защита на водите по чл.119а се определят за постигане на целите на законодателството, по силата на което е определена или обявена зоната.

Екологичните целите за зоните за защита на водите по чл.119а, ал.1, т.1 – 4 се определят съгласно одобрения общ „подход за определяне/актуализиране на зони за защита на водите и техните екологични цели, съгласно чл.119а, ал.1, т.1-4 от Закона за водите”¹.

Екологичните цели за зоните за защита на водите, свързани с воднозависими видове и местообитания (чл.119а, ал.1, т.5) се определят съгласно изискванията на одобрения общ подход „Критерии и подходи за определяне на зони за защита на водите и техните цели, свързани с воднозависими видове и местообитания”².

¹ Подходът е наличен на интернет страницата на МОСВ на електронен адрес:
<http://www.moew.government.bg/?show=html&hid=188>

² Подходът е наличен на интернет страницата на МОСВ на електронен адрес:
http://www.moew.government.bg/files/file/Water/PURB/Подходи/SWB_ZZV_celi_Natura_2000_ZT.pdf

5.3.1. Цели на зоните за защита на водите по чл.119а, ал.1, т.1 – води предназначени за питейно-битово водоснабдяване

5.3.1.1. Повърхностни води

Изискванията за качество на повърхностни води, използвани за ПБВ, се регламентират от:

- Наредба № Н-4 от 14.09.2012г. за характеризиране на повърхностните води - отлично и добро екологично състояние по отношение на основни физико-химични показатели и специфични замърсители;
- Наредба за стандарти за качество на околната среда (СКОС) за приоритетни вещества и някои други замърсители - добро химично състояние по отношение на приоритетни вещества;
- Наредба № 12 от 18.06.2002г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - изискванията по Приложение № 1 по отношение основни физико-химични показатели, специфични параметри, приоритетни вещества и микробиологични показатели.

Екологичните цели на повърхностни водни тела, включващи или определени като зони за защита на водите, предназначени за ПБВ са съобразени с по-строгия стандарт за качество по показатели за оценка на състоянието им, включени в горепосочените наредби за съответния тип повърхностни води.

Състоянието на повърхностните питейни водни тела се определя в зависимост от категоризацията на водоизточниците, извършена по Наредба № 12 / 2002 г. към Закона за водите и допълнителни данни от програмите за мониторинг по РДВ и вътрешен мониторинг. Съгласно Наредба 12 водоизточниците се класифицират в три категории в зависимост от качеството на водите – А1, А2, А3, като А1 е за най-доброто качество. В съответствие с категоризацията на водоизточниците състоянието на водните тела се определя като «добро», когато всички ПБВ във водното тяло се отнасят към категория А1 или А2. При отклонения в категория А3 и извън категориите се приема, че състоянието на водните тела е по-лошо от добро.

Резултатите от мониторинга на питейните води показват, че те се отнасят в категория А1 или А2, което определя и доброто състояние на питейните водни тела. Във връзка с това и съгласно одобрения общ подход, целите за всички питейни водни тела са формулирани по следния начин: **„Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене“.**

Таблица № 10 Цели и срокове за повърхностните води за пиене

Код на зоната за защита	Име на зоната за защита	Код на повърхностното водно тяло	Цел	Срок
BG3DSWMA900R230	р.Марица от извори до с.Долна Баня и притоци	BG3MA900R230	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA900R206	р.Стара (Костенецка) от извори до устие на р. Чавча	BG3MA900R206	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA900R229	Река Крива река и р. Чаирска	BG3MA900R229	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA900L205	яз. Белмекен	BG3MA900L205	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA900R202	Баш вада ПБВ	BG3MA900R202	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA900R198	р.Чепинска и притоци от извори до устие на Абланица и Хремщица	BG3MA900R198	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA900R193	Тупавишко дере	BG3MA900R193	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA900R191	р. Мътница под язовир Батак до притока и приток ПБВ	BG3MA900R191	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA800R183	р.Златьовица ПБВ	BG3MA800R183	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA800R182	р.Въртопа-ПБВ	BG3MA800R182	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA800R179	р.Куфарите	BG3MA800R179	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA800R178	р.Дълбоки дол,	BG3MA800R178	Поддържане и предотвратяване	2015

ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН 2016 – 2021 ГОДИНА

Код на зоната за защита	Име на зоната за защита	Код на повърхностното водно тяло	Цел	Срок
	р.Гушава и р.Конски дол -ПБВ		влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	
BG3DSWMA800R177	р.Еленска ПБВ	BG3MA800R177	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA800R221	Река Тополница от извори до гр. Копривщица- ПБВ	BG3MA800R221	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA800R173	р.Златишка от извори до гр. Златица (Кору дере - ПБВ)	BG3MA800R173	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA800R172	Река Пирдопска от извори до гр. Пирдоп	BG3MA800R172	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA800R171	р.Бревинска с. Челопеч ПБВ	BG3MA800R171	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA800R170	р.Къой дере над с. Чавдар ПБВ	BG3MA800R170	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA800R169	р.Воздол с. Челопеч ПБВ	BG3MA800R169	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA800R168	р.Мирковска до село Мирково ПБВ	BG3MA800R168	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA800R166	р. Смолска и р. Буновчица от вливането на р. Мирковска до устие	BG3MA800R166	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA800R161	р.Шиндар-ПБВ	BG3MA800R161	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA700R155	р.Безименна местност Мулей	BG3MA700R155	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на	2015

ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН 2016 – 2021 ГОДИНА

Код на зоната за защита	Име на зоната за защита	Код на повърхностното водно тяло	Цел	Срок
			повърхностните води за пиене	
BG3DSWMA700R154	р.Панагюрска Луда Яна от извори до град Панагюрище	BG3MA700R154	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA700R153	р.Стрелчанска Луда Яна от извори до град Стрелча	BG3MA700R153	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA700R151	р.Панова- с. Оборище, ПБВ	BG3MA700R151	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA700R148	Стара река от извори до река Дериндере - ПБВ	BG3MA700R148	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA600R142	р.Въча и притоци от извори до вл. на Широколъшка	BG3MA600R142	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA600R141	р.Широколъшка с всички нейни притоци	BG3MA600R141	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA600L138	яз.Голям Беглик	BG3MA600L138	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA500R127	р.Тъмръшка до село Храбрино и притоци- р. Дормушевска и Пепелаша	BG3MA500R127	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA500R124	р.Раковица за ПБВ	BG3MA500R124	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA500R122	р.Геренска от извори до с. Кръстевич (р. Вълковишки дол ПБВ)	BG3MA500R122	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA500R112	р.Леденица ПБВ с. Косово	BG3MA500R112	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на	2015

ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН 2016 – 2021 ГОДИНА

Код на зоната за защита	Име на зоната за защита	Код на повърхностното водно тяло	Цел	Срок
			повърхностните води за пиене	
BG3DSWMA500R109	р.Крушовска за доп. ПБВ на гр. Лъки	BG3MA500R109	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA400R101	Дамлъ дере ПБВ	BG3MA400R101	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA400R099	р.Безименна - ляв приток на Стряма след Кърнарска река	BG3MA400R099	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA400R098	р.Сопотска (Леевица)	BG3MA400R098	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA400R097	Карловска река до гр. Карлово	BG3MA400R097	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA400R096	р.Голяма Никуличница ПБВ кв. Сушица гр. Карлово	BG3MA400R096	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA400R094	р.Санър дере за ПБВ на с. Васил Левски	BG3MA400R094	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA400L092	яз. Свежен, Мандево, Средока и Гърково дере	BG3MA400L092	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA400R091	р.Лясково дере	BG3MA400R091	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA300R071	р.Радина За ПБВ на с. Розовец	BG3MA300R071	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA300R070	р.Бабешка за ПБВ на с. Бабек	BG3MA300R070	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на	2015

ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН 2016 – 2021 ГОДИНА

Код на зоната за защита	Име на зоната за защита	Код на повърхностното водно тяло	Цел	Срок
			повърхностните води за пиене	
BG3DSWMA300R064	р.Керска за ПБВ на с. Чехларе	BG3MA300R064	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA300R059	р.Чинардере от извори до ПБВ	BG3MA300R059	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA600L133	Яз. Въча	BG3MA600L133	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWMA900L192	Язовир Батак	BG3MA900L192	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWAR900R042	р.Елховска- ПБВ	BG3AR900R042	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWAR900R043	р.Сивинска-ПБВ	BG3AR900R043	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWAR900R044	Река Елезово с. Кошница- ПБВ	BG3AR900R044	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWAR700R029	Малка Арда - ПБВ	BG3AR700R029	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWAR700R037	р. Давидковска до Глогинско дере	BG3AR700R037	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWAR600L025	Яз. Боровица – ПБВ	BG3AR600L025	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWAR400R037	Р. Казаците - ПБВ	BG3AR400R037	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на	2015

Код на зоната за защита	Име на зоната за защита	Код на повърхностното водно тяло	Цел	Срок
			повърхностните води за пиене	
BG3DSWAR300R013	р. Козма дере (приток на Буюк дере) до водохващане за ПБВ	BG3AR300R013	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWTU900R060	р. Тунджа от извори до гр. Калофер - ПБВ	BG3TU900R060	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWTU900R056	р. Корудере от извора до водохващане за ПБВ	BG3TU900R056	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWTU900R045	р. Мъглижка от извори до гр. Мъглиж	BG3TU900R045	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWTU700R039	Стара река - от извори до водохващане с. Конаре	BG3TU700R039	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWTU700R038	р. Твърдишка горно течение преди гр. Твърдица	BG3TU700R038	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWTU700R034	р. Домуз дере - ПБВ, приток на р. Блягорница	BG3TU700R034	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015
BG3DSWTU700L030	яз. Асеновец – ПБВ	BG3TU700L030	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене	2015

5.3.1.2. Подземни води

Изискванията за качество на подземни води, използвани за ПБВ се регламентират от:

➤ Наредба № 1 от 10 октомври 2007г. за проучване, ползване и опазване на подземните води - добро химично състояние по отношение на основни физико-химични показатели и специфични параметри;

➤ Наредба № 9 от 16.03.2001г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели - изискванията по Приложение № 1 по отношение на основни физико-химични показатели и специфични параметри.

Екологичните цели на подземните водни тела, определени като зони за защита на водите, предназначени за ПБВ трябва да се съобразени с по-строгия стандарт за качество по показатели за оценка на химичното им състояние, включени в горепосочените наредби.

Таблица № 11 Цели и срокове за подземните води за пиене

Код на зоната за защита	Име на зоната за защита	Цел	Срок
BG3DWG000000Q001	Порови води в Кватернер - Пирдоп - Златишка котловина	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG000000N002	Порови води в Неоген - Кватернер - Карловска котловина	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG000000N003	Порови води в Неоген - Кватернер - Казанлъшка котловина	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG000000Q004	Порови води в Кватернер - Твърдишка котловина	Достигане на стойност по показател Нитратни йони, Ортофосфати, манган съответстващ на стандарта за качество на подземните води за пиене	2027
BG3DWG000000N005	Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина	Достигане на стойност по показател Ортофосфати, манган съответстващ на стандарта за качество на подземните води за пиене	2027
BG3DWG000000N006	Порови води в Неоген - Кватернер - Ихтиманска котловина	Достигане на стойност по показател хлор съответстващ на стандарта за качество на подземните води за пиене	2027
BG3DWG000000N007	Порови води в Неоген - Кватернер - котловина Долна баня - Костенец	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG000000N008	Порови води в Неоген - Кватернер - Велинград	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG000000N009	Порови води в Неоген - Кватернер - Хасково	Достигане на стойност по показател амониев йон съответстващ на стандарта за качество на подземните води за пиене	2027
BG3DWG000000Q010	Порови води в Кватернер - река Арда	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на	2015

ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН 2016 – 2021 ГОДИНА

Код на зоната за защита	Име на зоната за защита	Цел	Срок
		подземните води за пиене	
BG3DWG000000Q012	Порови води в Кватернер - Марица Изток	Достигане на стойност по показател Ортофосфати , магнезий съответстващ на стандарта за качество на подземните води за пиене	2027
BG3DWG000000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	Достигане на стойност по показатели Нитратни йони , Ортофосфати , калции съответстващ на стандарта за качество на подземните води за пиене	След 2027
BG3DWG000000N015	Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско- Стралджанска област	Достигане на стойност по показател Нитратни йони , съответстващ на стандарта за качество на подземните води за пиене	След 2027
BG3DWG000000Q017	Порови води в Кватернер - Ямбол - Елхово	Достигане на стойност по показатели Нитратни йони , Обща алфа-активност , натрий , хлор , ортофосфати съответстващ на стандарта за качество на подземните води за пиене	След 2027
BG3DWG000000N018	Порови води в Неоген - Кватернер - Пазарджик - Пловдивския район	Достигане на стойност по показатели Тетрахлоретилен и Трихлоретилен , нитратни йони , фосфати , калций , обща твърдост , амониеви йони , сулфати , обща алфа – активност , уран съответстващ на стандарта за качество на подземните води за пиене	2027
BG3DWG000000Q048	Порови води в Кватернер - Свиленград-Стамболово	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG000000N011	Порови води в Неоген - Свиленград-Стамболово	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG000000N014	Порови води в Неоген - Ямбол - Елхово	Достигане на стойност по показател Нитратни йони , обща твърдост съответстващ на стандарта за качество на подземните води за пиене	След 2027
BG3DWG000000N016	Порови води в Неоген - Белово	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG0000PgN019	Порови води в Палеоген - Неоген - Марица Изток	Достигане на стойност по показатели Калций , Магнезий , Нитратни йони , Обща твърдост ,	След 2027

ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН 2016 – 2021 ГОДИНА

Код на зоната за защита	Име на зоната за защита	Цел	Срок
		сулфати съответстващ на стандарта за качество на подземните води за пиене	
BG3DWG0000PgN020	Пукнатинни води - Пещера-Доспат	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG0000Pg3021	Пукнатинни води - Смолян	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG0000Pg022	Пукнатинни води - Рудозем	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG00PtPg2023	Пукнатинни води - Крумовград - Кирковска зона	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG00PtPg2024	Пукнатинни води - Ивайловградски масив	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG0000Pg2025	Пукнатинни води - Свиленградски масив	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG0000PgN026	Карстови води - Чирпан - Димитровград	Достигане на стойност по показатели Калций, Нитратни йони съответстващ на стандарта за качество на подземните води за пиене	След 2027
BG3DWG0PzK2Pg027	Пукнатинни води - масив Шипка - Сливен	Достигане на стойност по показател Нитратни йони съответстващ на стандарта за качество на подземните води за пиене	2027
BG3DWG0000Pg028	Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс	Достигане на стойност по показатели олово, Нитратни йони съответстващ на стандарта за качество на подземните води за пиене	2027
BG3DWG00000K2029	Пукнатинни води - Г. Малинско - Панагюрски район	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG00000K2030	Пукнатинни води - Брезовско - Ямболска зона	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG00000K2031	Пукнатинни води - Сливенско-Сунгурларска зона	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG00000T2032	Карстови води - Сърнена гора	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015

ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН 2016 – 2021 ГОДИНА

Код на зоната за защита	Име на зоната за защита	Цел	Срок
BG3DWG00000T2033	Карстови води - Байлово - Мирковски масив	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG00000T12034	Карстови води - Тополовградски масив	Достигане на стойност по показател Нитратни йони съответстващ на стандарта за качество на подземните води за пиене	2027
BG3DWG00000T13035	Карстови води - Св. Илийски комплекс	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG00000T23036	Карстови води - Твърдишко - Сливенски басейн	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG00000Pt037	Карстови води - Малко Белово	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG00000Pt038	Карстови води - Велинградски басейн	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG00000Pt039	Карстови води - Настан - Триградски басейн	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG00000Pt040	Карстови води - Ермореченски басейн	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG00000Pt041	Карстови води - Централно Родопски масив	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG00000Pt042	Карстови води - Ардино - Неделински басейн	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG00000Pt043	Карстови води - Смолянски масив	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG00000Pt044	Пукнатинни води - Западно- и централнобалкански масив	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG00000Pt045	Пукнатинни води - Шишманово – Устремски масив	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG00000Pt046	Пукнатинни води - Централно Родопски комплекс	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015
BG3DWG00000Pt047	Пукнатинни води - Западно Родопски комплекс	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на подземните води за пиене	2015

5.3.2. Цели на зоните с води за отдих, водни спортове и/или за къпане

Изискванията за качество на водите, използвани за къпанесе регламентират от:

- Наредба № 5 от 30.05.2008г. за управление качеството на водите за къпане - оценка и класификация на водите за къпане (лоши, задоволителни, добри или отлични) по отношение на микробиологични показатели (чревни ентерококи и ешерихия коли);
- Наредба № Н-4 от 14.09.2012г. за характеризирание на повърхностните води - отлично и добро екологично състояние по отношение на основни физико-химични показатели и специфични замърсители;
- Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители - добро химично състояние по отношение на приоритетни вещества.

Екологичните цели на повърхностни водни тела, включващи или определени като зони за отдих, водни спортове и/или къпане трябва да се съобразени със стандарт за качество по показатели за оценка на състоянието им, включени в горепосочените наредби за съответния тип повърхностни води.

Оценката за състоянието на пунктовете за мониторинг на зоните за къпане е направена съгласно изискванията на Наредба № 5 за управление качеството на водите за къпане. Поради факта, че през последните години, съгласно горе цитираната наредба, РЗИ извършват мониторинг само по микробиологични показатели, при извършване на оценката са използвани данни от проведен физикохимичен мониторинг от НСМОС в района на зоните на къпане.

Мониторингът, направен по микробиологични показатели показва добро състояние за яз. Кърджали и добро състояние за яз. Студен кладен. Мониторингът на физикохимичните елементи през 2014 г. и оценката по Наредба Н-4 показва също добро състояние за яз.Кърджали (стена) и яз. Студен кладенец (среда).

Таблица № 12 Цели и срокове за зоните за къпане

Код на зоната за защита	Име на зоната за защита	Цел
BG4251615000009002	яз. Кърджали – Плаж 2 (с. Главатарци)	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за къпане
BG4251606567009001	Яз. Кърджали – Плаж 1 (с. Брош)	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за къпане
BG4251615268009003	Язовир Студен Кладенец (с. Гняздово)	Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за къпане

5.3.3. Цели на зоните, в които водите са чувствителни към биогенни елементи

Специфични екологични цели за тези зони не се определят.

Регламентираните в Закона за водите цели за опазване на околната среда, т.е. постигане на добро състояние на повърхностните води се интегрират с целите за защита на водите от еутрофикация.

5.3.4. Цели на зоните за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми

Специфични екологични цели за тези зони не се определят.

Регламентираните в Закона за водите цели за опазване на околната среда, т.е. постигане на добро състояние на повърхностните води, се интегрират с целите за защита на водите със стопански ценни видове риби и други водни организми.

5.3.5. Цели за зони за защита на водите с цел опазване на местообитания, при които поддръжката или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за опазването им, включително съответните обекти по «Натура 2000», определени съгласно Директива 92/43/ЕИО и Директива 79/409/ЕИО

Подходът за определяне на целите е обвързан с целите и предмета на обявяване на защитените зони и защитените територии.

5.3.5.1. Цели за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 съгласно Директивата за хабитатите

За определяне на конкретната цел са идентифицирани параметрите, свързани с води и техните стойности, постигането на които определят благоприятно природозащитното състояние – FV. Това са част от параметрите от Критерий 3 и Критерий 4 от методологията за определяне на благоприятно природозащитно състояние (БПС)¹. Методологията за определяне на БПС за всеки вид се съдържа в докладите за видове и природни местообитания, публикувани в Информационната система за защитените зони по Натура 2000². За територията на ИБР е изготвен списък, в който за всеки вид и природно местообитание са посочени параметрите и техните стойности за постигане на благоприятно природозащитно състояние. Извършен се анализ кои стойности на тези параметри са по-строги от изискванията на Наредба № Н-4 за характеризирание на повърхностните води за добро състояние на водите.

¹ БПС е разработена по проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I".

² Налична на <http://natura2000.moew.government.bg/Home/Documents>

Не се включват параметри за постигане на БПС, за които стойностите са по-малко строги от изискванията на РДВ за добро състояние на водите (Наредба № Н-4 за характеризирание на повърхностните води).

При наличие на актуални планове за управление /ПУ/ на защитената зона, са заложили целите, определени в ПУ за съответния воднозависим вид/природно местообитание, като същите имат отношение към състоянието на водите.

Вж. [Приложение № 8 Определените цели за зоните за защита съгласно одобрения подход.](#)

5.3.5.2. Цели за защитени зони от екологичната мрежа Natura 2000 съгласно Директивата за птиците

Определени са конкретните цели за ЗЗВ, като за зоните с изготвени планове за управление целите са тези, определени в съответния план. Същите са свързани със състоянието на водите. За останалите зони целта е обща - „Опазване на водите с оглед подобряване и опазване на благоприятното природозащитно състояние на предмета на опазване в защитената зона”.

Вж. [Приложение № 8 Определените цели за зоните за защита съгласно одобрения подход](#)

5.3.5.3. Цели за зони за защита на водите, които са защитени територии съгласно Закона за защитени територии (ЗЗТ)

Определени са конкретните цели за ЗЗВ, като за зоните с изготвени планове за управление целите са тези, определена в съответния план. Същите са свързани със състоянието на водите. За останалите зони целта е обща – „Опазване на водите с оглед опазване на видове и местообитания, които са цел на обявяване на защитената територия”.

Вж. [Приложение № 8 Определените цели за зоните за защита съгласно одобрения подход](#)

5.4. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ОТ ПЪРВИЯ ПЛАН И АНАЛИЗ НА ПРИЧИНИТЕ ЗА НЕПОСТИГАНЕТО ИМ

5.4.1. Изпълнение на целите за опазване на околната среда за повърхностни водни тела

В първия ПУРБ на ИБР (2010-2015 г.) са определени 105 повърхностни водни тела в добро и отлично (много добро) състояние и 282 повърхностни водни тела в добро химично състояние. Въз основа на данните от мониторинга през 2013г. 116 от повърхностните водни тела в първия ПУРБ са в добро и отлично състояние, а 301 водни тела са в добро химично състояние.

По данни от мониторинга през 2013 (2014) година 28 (14) повърхностни водни тела са влошили доброто си екологично състояние в сравнение с ПУРБ на ИБР, а 38 (45) ВТ са подобрили екологичното си състояние на добро. Използваните данни са от 2013 г. тъй като през 2014 година бяха коригирани границите на повърхностните водни тела и ако оценката се направи въз основа на данни от мониторинга и състоянието на водите през 2014, няма да бъде релевантна. Възможно е и тези резултати да се дължат на новата класификационна система за оценка на екологичното състояние. В първия ПУРБ за 120 ВТ са приложени изключения по чл.4(4) от РДВ, като за 110 от тях целта е постигане на добро екологично състояние до 2021, а за 10 ВТ – 2027г.

Останалите 188 ВТ е трябвало да запазят или постигнат добро екологично състояние до 2015 г. Както се вижда от горното поставената цел в първия ПУРБ не е изпълнена към 2015 г., което се дължи на малък процент на изпълнение на инвестиционните мерки заложи в Програмата към първия ПУРБ. През 2014 г. повърхностните водни тела в добро и отлично екологично състояние са 123.

По отношение на целите за постигане на добро химично състояние, 12 повърхностни водни тела са подобрили състоянието си и на база мониторинга от 2013 г. са показали добро химично състояние, т.е. водните тела, които остават в лошо химично състояние са само 7 от общо 308 в първия ПУРБ. За 10 от тези 12 ВТ целта е била постигане на добро състояние до 2021 г., като за тях в първия ПУРБ са приложени изключения по чл.4(4) от РДВ. За 1 от водните тела целта „постигане на добро химично състояние” е била заложи с отложен срок до 2027 г.. Въз основа на мониторинга от 2014 г. също се наблюдава лошо химично състояние само в 7 повърхностни водни тела.

5.4.2. Изпълнение на целите за опазване на околната среда за подземните водни тела

В първия ПУРБ (2010-2015 г.) на Източноевропейски район постигането на добро химично състояние на подземните водни тела е свързано с понижаване съдържанието на нитрати, като с постигане на тази цел са свързани 39,58 % от подземните ВТ. За 19 подземни водни тела са приложени изключения по чл.4(4) от РДВ – удължаване на срока за постигане на добро химично състояние.

Три от подземните водни тела, за които в първия ПУРБ са приложени изключения по чл.4(4) от РДВ (удължаване на срока до 2027г.) са постигнали добро химично състояние към 2015 г, а 4 подземни водни тела от добро химично състояние в първия ПУРБ са преминали в лошо химично състояние към 2015 година. Оценките на химичното състояние на подземните водни тела, за които се наблюдава влошаване показват колебания в състоянието на база данните от мониторинга през периода 2010-2014 г., като са редували добро и лошо химично състояние.

Всички подземни водни тела в първия ПУРБ на ИБР са определени в добро количествено състояние. По тази причина цел за всички подземни ВТ е запазване на доброто количествено състояние.